

vényesnél magasabb mértékben kikötött és megfizetett kamat visszafizetése nem követelhető — vagy mint a Kuria P. VII. 1671/1926. sz. ítélete mondja: „*a törvényileg megengedett legmagasabb kamatnál magasabb kamat kikötése nem tiltott vagy érvénytelen ügylet, az ilyen ügylet alapján történt teljesítés pedig vissza nem követelhető*“.

Eszerint tehát ha a kamatot az adós megfizette, úgy az vissza nem követelhető, míg ha nem fizette meg, a 33. sz. döntvény szerint ugyanis a nagyobb késedelmi kamattal sújtja a bíróság.

Mindenesetre megfelelőbb volna, ha ezen összes kamatproblémákat *egységes törvény* szabályozná, amint-hogy az ismertetett 35. sz. kuriai jogegységi döntvény kifejezetten is *a törvényhozást jelöli meg* kompetensnek a kérdés rendezésére.

Dr. Ladányi Sándor.

Házassági csendélet, menthető vétkességi alapon.

A Polgári Jog múlt számában irtam a menthető vétkesség kifejlődött gyakorlatáról és kifejeztem azt az aggodalmamat, hogy ennek a fogalomnak a bírói gyakorlatba való meghonosodása oda fog vezetni, hogy lesznek másodrangú házasságok alacsonyabb etikai követelményekkel, hol a házasfelek viszonzásul szabadon követhetnek el kötelességsértő cselekedeteket.

Aggodalmam igazolására álljon itt a következő kuriai ítéleti tényállás:

„A peres felek egyike se támadta meg azt a tényállást, amely szerint a felperes egy kocsisnak a feleségével, P. M.-el megismerkedett, azzal összeállott és ma is együtt él. A fellebbezési bíróság ítélete abban az irányban sincs megtámadva, hogy a peres felek elkülönözésének közvetlen oka ez az ismeretség volt.

Az ugyancsak meg nem támadott tényállás szerint úgy a felperes, mint pedig az alperes egymást szidták, gyalázták és bántalmazták: Igy 1923-ban a felperes az alperest vasdarabbal fejbevágta; máskor késsel, baltával támadta meg, a hajánál fogva hurcolta és gyermekeit is véresre verte. Viszont az alperes a felperest a kezén sértette meg; 1923. őszén és 1924. február havában egyszer baltával, egyszer pedig ólmos bottal bántalmazta; máskor meg az alperes felindultan hitta a gyermekeit, hogy jöjjenek, pusztítsák el apjukat, majd pedig más alkalommal a felperes az alperes mellén térdelt, a tanoncokat hívta segítségül és igyekezett a kést az alperes kezéből kivenni. Az 1924. tavaszán pedig az alperes késsel döfködött a betört ablakon át a felperes felé, ugyanennek az

évnék nyarán pedig a leányával, vaslapáttal és kutacsal a kezükben kergette a felperest a műhelyen keresztül.“

A Kuria azután megállapítja, hogy nem volt megállapítható, hogy ezeket a veszekedéseket ki és miért kezdte, de elfogadta alperes feleségének azt a meg nem cáfolt védekezését, hogy e jeleneteket alperesnek a felperes viszonyával kapcsolatos elkeseredése idézte elő és ily körülmények mellett felperes egyéniségét figyelembe véve, reá nézve nem tekinthető az együttélés elviselhetetlenül feldultnak. A Kuria itt nem használja a menthető vétkesség fogalmát, megállapítja alperes súlyos kötelességsértését, de az eredmény mégis az, hogy a bontó keresetet elutasítja és így a gyermekek elhelyezése iránti fellebbezési bírósági intézkedéseket, mint tárgytalanokat, hatályon kívül helyezi. (Kuria P. III. 2981/1928. — 1929. február 21-én.)

A magyar bíróságok a szovjetházasságot erkölcsi tartalom hiánya miatt egyáltalában nem tekintik házasságnak. Kérdem, milyen érdek fűződik e házasság fenntartásához? Szegény gyermekek!

Ezzel szemben érdemes felemlíteni, hogy földmivesemberek házasságát felbontja a Kuria azon az alapon, hogy a nő a férfi fényképét a szemétdombra dobta. (Kuria P. III. 354/1928.) Csunya dolog, de tessék a két esetet összehasonlítani.

Az első ismertetett esettel szemben ezuttal örömmel említjük meg a Kuria egy másik ítéletét, mely kimondja, hogy a férj, aki tudva kéjnőt vesz el és annak jövedelméből is részesül is megtilthatja feleségének, hogy az ő nevével jelentse be magát az erkölcsrendészeti hatóságnál, mert „az erkölcsi törvény ellen a maga részéről is a leg súlyosabban vétő s a legalacsonyabb erkölcsi érzéket tanusító férjtől sem lehet megtagadni azt a jogot, hogy az erkölestelen s a házasság lényegével és erkölcsi céljával merőben ellentétben álló viszonyt megszakítsa“. (Kuria P. III. 1381/1928.).

E határozatot ugyanaz a tanács hozta. Kivánjuk az igazság, méltányosság és a házasság erkölcsi és társadalmi szerepe szempontjából, hogy az utóbbi ítéletben kifejezett elv legyen a házassági perek elbírálásánál az irányadó.

Sz—i.

Kérhet-e esődöt a kényszeregyességi adós, a kényszeregyességi eljárás folyamán? Ez a kérdés nem először vetődik fel konkrét kényszeregyességi ügyekben és a budapesti kir. ítélőtábla. Gönczy-tanácsa P. VIII. 12431/1928. sz. végzésében olyként oldja meg a kérdést, hogy adós csak akkor kérheti a csőd megnyitását kényszeregyességi eljárás során, ha a